

"Hikmet-i cedide namı verilen yeni felsefe ise,.. " eski hikmet ve hikmet-i cedidenin semavat hakkındaki fikirleri konusunda bilgi verir misiniz?

"Eski hikmet, semâvâtı dokuz tasavvur edip, lisan-ı şer'îde Arş ve Kürs'ü yedi semâvât ile beraber kabul edip acip bir suretle semâvâtı tasvir etmiştiler. O eski hikmetin dâhi hükemasının şâşaalı ifadeleri, nev-i beşeri çok asırlar müddetince tahakkümleri altında tutmuşlar. Hattâ, çok ehl-i tefsir, âyâtın zâhirlerini onların mezhebine göre tevfik etmeye mecbur kalmışlar. O suretle Kur'ân-ı Hakîmin i'câzına bir derece perde çekilmişti."(1)

Yukarıda Üstad'ın ifade ettiği gibi, eski hikmet ve fen; semavatın dokuz tabaka olduğunu iddia ediyor. Yani semanın katmanlarının dokuz olduğunu kabul ediyorlar. Hâlbuki bu kabul ve iddia, rakam açısından hiçbir delil ve ispata dayanmıyor; tamamen bir tahmin ya da hurafevari bir ön kabuldür.

Bazı müfessirler ise eski hikmetin bu görüşünü kat'i bir bilim ve hakikat gibi kabul edip Kur'an'ın yedi sema tabirini zorlama tevillerle arş ve kürsiyi de dâhil edip, dokuza çıkarmışlar. Üstat bu tefsirleri ve yorumları tenkit edip kabul etmiyor. Kur'an'ın rencide edildiğine işaret ediyor. Eski hikmetin bu dokuz tabaka iddiası ifrattır.

"Ve hikmet-i cedide namı verilen yeni felsefe ise, eski felsefenin mürur ve ubûra ve hark ve iltiyâma kabil olmayan, semâvat hakkındaki ifratına mukabil tefrit edip, semâvâtın vücudunu adeta inkâr ediyorlar. Evvelkiler ifrat, sonrakiler tefrit edip, hakikati tamamıyla gösterememişler."(2)

Şimdiki fen ve felsefe ise semavatı ve yedi tabakasını tamamı ile inkâr edip, tefrite düşüyor. Semavatı ve tabakalarını değil, sadece dünya ve uzayı kabul ediyor. Bu görüş, günümüzün hâkim ideolojisi olan materyalist felsefesinin maddeci tutumundan hâsil olan bir görüştür. Üstat yeni fennin bu inkârını kat'i ve akli deliller ile çürütüyor.

Kur'an, Allah'ın ezeli ve ebedî kelamı olduğu için, insanların akılları ile göremeyeceği

semavatın hakikatinden tam ve yanlışsız haber veriyor. Ne eski hikmetin mesnetsiz iddiası gibi semavata dokuz tabaka diyor, ne de yeni fenlerin kısır ve dar aklı ile inkâr ettikleri gibi semavatı tamamı ile inkâr ediyor. Vasat olan yedi kat tabirini kullanıyor. Zira sanatı en iyi sanatkârı bilir.

Dipnotlar:

(1) bk. [Lem'alar, On İkinci Lem'a.](#)

(2) bk. **a.g.e.**